

אור הפרשה

י"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הר"ג דניאל זר שליט"א

כ"ג אלול תש"פ • גליון 123 • פרשת נצבים-וילך

זמני שבת קודש

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	
20:05	19:28	18:30	תל אביב
20:09	19:31	18:28	ירושלים
20:04	19:28	18:29	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א ראש ה"שיבת המוסדות"

לקראת יום הדין

מה נותר לנו לעשות שבוע ימים לפני ראש השנה

להתכונן למלך!

בבוקרו של יום ראש השנה, ימהר כל יהודי לבית הכנסת. בעיניים נוצצות, בהתלהבות נרגשת, בשמחה שאין לתארה. כל אחד מאיתנו יפתח את המחזור ויחל בתפילה, ואז יישמע קולו של החזן מנעים בשירה מזוהמים למעמד המלכת אהרה, רגע לפני שאבוקת זעקה תפרוץ בהתרגשות מפי כולנו, זעקה הבוקעת מעומק הלב ומתשתית הנפש: ה-מ-ל-ך!

כשנערכים לרגע כזה, למעמד כה נשגב כמו המלכת המלך, מתארגנים מראש. נכון, אם בן המלך יבוא בבגדים מזוהמים למעמד המלכת אביו - כנראה יאשרו לו להיכנס בשל היותו בן המלך, אבל זה יהיה לו מאוד לא נעים... כל בר דעת מבין: לאירוע של המלכת המלך באים לבושים בקפידה, נקיים וזכים, מצוחצחים ומבריקים!

כשנתבונן באותו מעמד נשגב העומד לפנינו, נבין כי זהו בדיוק הזמן להתארגן. להתנקות, להיטהר, להזדכך. עכשיו הזמן להתלבש בבגדים מכובדים, לנקות כל כתם, להסיר כל בדל אבק, לסלק כל לכלוך. אנו נערכים לאירוע של המלכת המלך, ועלינו להגיע אליו מוכנים וערוכים, לבושים כדבעי ומבהיקים בניקיון!

לכן ניתנו לנו במתנה ימי הסליחות, הם ימי ההכנה הקרובים כל כך למעמד הגדול. אלו השעות והרגעים בהם אנו מכבדים את עצמנו, את הלבוש הרוחני שלנו. אלו ימי ההתארגנות, בהם אנו מסיירים כל אבק, מנקים כל לכלוך, מכבסים כל כתם. אלו ימים שניתנו לנו במתנה, בהם נוכל להתכבס, להיטהר, להגיע לרגעי הממלכה מצוחצחים ונקיים.

כל המוטל עלינו, הוא לעצור את מירוץ היום, למצוא דקות ספורות בהן נחפש את הכתמים החבויים בלבנו. המודחקים מתחת מטלות היום יום שלנו. נחפשה דרכינו ונחקרה, היכן נוכל לשפר את התפילה שלנו, בציבור, במניין, בשלמות. נעקוב אחר סדרי הלימוד שלנו, עד כמה הם קבועים, רציניים, רצופים וסדירים. נעמיק מבט אל מעשי החסד שלנו, האם אנו מרבים לעשות חסד, עד כמה החסד תופס נתח מכובד ביום יום שלנו, וגם נבדוק את שמירת העיניים והפה, ועוד...

בימים האלו ניתן להקדים תרופה למכה, לחטוף אמן, ברכה, מצוה, שיעור תורה, לחטוף סניגורים, להדוף קטיגורים!

אנחנו באים בעשרת ימי תשובה ואומרים **זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים, כתבנו בספר החיים למען אלוקים!** אומרים אבא אבא, כתוב אותנו בספר החיים רחם עלינו ועל משפחתו ועל כל עם ישראל, כך בוכים אנו ובצדק, צריכים אנו לבדוק, הקב"ה ישמע לנו, ויאמר טוב, אתן לך חיים, **אבל אמור לי למה אתה צריך חיים?** אנחנו אומרים לך רבוש"ע, לא בשבילי אני רוצה חיים! בשבילך, בשביל שמירת שבת, בשביל שמחה של אדם דתי, בשביל להאמין בך, בשביל להתפלל אליך כל בוקר, לומר לפניך פסוקי דזמרה, בשביל זה אבא אני רוצה חיים, הרי אתה רוצה חיים וגם אני רוצה חיים, את אותם חיים אני רוצה ממך, חיים של שמירת שבת, של לימוד תורה של זיכוי הרבים.

אולם, אם אדם מבקש חיים בשביל לרמוס את התורה, לא להניח תפילין, לא לשמור שבת, בשביל זה אתה רוצה חיים, מה, בשביל לפגוע בי, בשביל זה אתה מבקש ממני חיים? חיים זה דבקות בד', לעשות מצוות, לעשות רצונו, לכבד הורים ולחנך ילדים, **כמה נלעג מי שמבקש חיים כדי לקנות חרב להכות את המלך,** ואילו היה אדם יודע כמה הוא מקלקל בקריצה לעבירה לא היה זז כל החיים, כך כתב האריז"ל!

היום הרת עולם, אם כבנים אם כבנים רחמנו כרחם אב על בנים, אם כעבדים עינינו לך תלויות. הקב"ה עונה לנו, "אם אב אני איה כבודי, אם אדונים אני איה מוראי" (מלאכי א), אין אני אבא רק ליום האב, איפה התפילין? עכשיו נזכרת שאני אבא שלך? אם אתה מרגיש את האדון, מדוע אתה מזלזל בו, עבד רץ לדבר האדון, איך אתה אומר לי אם כעבדים, מדוע אין פחד ויראת שמים כל השנה כולה, איך אתה מסוגל לדבר לשון הרע ואחר כך לומר לי שעניןך בי תלויות. אברהם עבדי, משה עבדי, דוד עבדי, הלואי שנזכה לתואר זה במקצת, כי לי בני ישראל עבדים. שבת שלום ומבורך!

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל זום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

מסופר שבדורות קודמים, בשעות המאוחרות של הלילה, הרבה לפני עלות השחר, היו הרחובות מלאים איש, השמש היה דופק בדלתות ומעורר לקום לסליחות, והאווירה היתה מחשמלת, כי אם לפני שופט בשר ודם חוששים ופחדים כל כך, והפנים משתנות, לא כל שכן לפני מלך מלכי המלכים, כמה צריך לרעוד, צריך להפנים את אימת הדין ולדעת כי לפני משפט אנו עומדים!! ו'**האומר אחטא ויום הכיפורים מכפר אין יום הכיפורים מכפר**', יש אנשים בני שישים ושבעים שכל עוונותיהם מאז שנולדו קשורים בהם, כתפיהם כורעות מרוב חטאים, ולמה כי מעולם לא שבו בתשובה, אוי להם ולאחריתם. אדם חושב יום אחד אני צם ומתכפרים עוונותי... אדם שיפגע באביו ויבקש סליחה פעם בשנה, עד מתי? עד מחר בערב! וכי האבא הזה יסלח לבן?! "האומר אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה".

אנו נמצאים שבוע ימים לפני ר"ה, פחד פחדים! דרש כאן השבוע רב מגיד שליט"א, הוא שמע מהרב פירד, העסקן הרפואי הנודע, שסיפר על יהודי שאמרו לו שנשארו לו לחיות שמונה ימים, החולה בכה לפניו בכיות נוראות, אני רוצה לחיות!! **ככה צריך להרגיש! אנחנו לא יודעים מה עומד לפנינו! אנחנו אפילו לא יודעים האם בראש השנה הקודם נגזר עלינו חיים, רק בראש השנה הבעל"ט נוכל לדעת כי שנת תש"פ נגזרה עלינו לחיים טובים, ואם על ראש השנה שעבר איננו יודעים אין נדע על ראש השנה הבאה, אומר האיש לרב פירד, קח את הבית שלי, קח את כל אשר לי, וגם משכנתאות לכל החיים... הבאים, ותן לי חיים!! כך הוא בוכה בדמעות, וניסים היו לו ואכן הוא חי.**

כך צריכים להרגיש, אין אדם יודע כמה יגזרו לו, יום יומיים שנה, שבעים שנה מאה ועשרים שנה. ומה מבקש ממנו הקב"ה, לא את הבית ולא את הרכב ואפילו לא כסף, הוא רוצה מאיתנו תשובה, סליחות. אדם אומר בתפילה "זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים", אדם עלול להיות אכזרי על אשתו ועל ילדיו, איך אתה לא מכוון עליהם כבונה עמוקה, ובדמעות, זכרנו לך חיים!! אין אתה רגוע? אין אתה שקט?! למה לחכות חלילה ליסורים ולמכות כאשר

ההקדשה השבועית

הצאים גם אתם לתקדש

אלפי עלוני 'אור הפרשה'

להצלחתכם או לע"י יקרפתם?

התקשרו עכשיו: 08-64-60-208

לירושלם
יידן חיה בת הדס
יוסי בן הלן
צורי בן רחל
דייזה בת חוה

לרש"ק
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ספיר בת עליזה
לילך בת עליזה

להתלחח
אסף בן חיה
רוני בן דיה
אלעד בן עונה
אלדד בן ירדנה

לעירלי טשכא
שלמה בן ג'ון
סיגלית בת חנה
חן חיה
שמעון בן יולנדה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

מהפך גורלי

הוא שכתב המהרש"א, בטעם הענין שיהודי שלא ראה את חברו במשך 12 חודשים מברך 'ברוך מחיה המתים'. לא כי חברו הסתכן חלילה באסון, אלא כי במהלך 12 החודשים עבר ראש השנה, ומראש השנה מתחילה מערכת חיים חדשה, שאינה קשורה לשנה הקודמת!

את הסיפור מספר הרב שטיין בעצמו, וניתן לשמוע זאת בקולו במערכת 'קול הלשון'. והוא מוסיף ומספר, כי פעם פנתה אליו רבנית משכונת בית וגן, והעידה כי שמעה את השיחה הזו והתרגשה והתחזקה, עד שהזמינה את אחייניתה המצפה לילדים בעיניים כלות כבר 13 שנים, לחוג את ראש השנה במחיצתה ולהתפלל בקרבתה.

האחיינית עשתה כפי שהתבקשה, ובהגיע רגעי הפטרת חנה נזכרה בסיפור זה, וכהרף עין החלה בוכה בכי תמרורים בתחנון וזעקה לבורא עולם, כי העובדה שהיא חשוכת בנים עד רגע זה לא אומרת כלום על העתיד, כי בראש השנה הכל נפתח וכל אחד זוכה!

ומעידה אותה רבנית, כי לא חלפו אלא עשרה חודשים, ובעיצומם של ימי 'בין הזמנים' בחודש אב זכתה אחייניתה לחבוק בן, באופן שעורר השתאות אצל גדולי הרופאים, כי בדרך הטבע לא היה לה כל סיכוי. אך דרך הטבע היתה נכונה עד לאותו בכי טהור מהלב בעיצומו של ראש השנה, אך בראש השנה הכל התהפך, השתנה, היא זכתה!

אנו ניצבים רגע לפני היום הגדול, ולכל אחד מאיתנו יש משהו שמעיק על הלב, יתכן שמלווה אותנו כבר המון שנים. אחד רוצה לזכות להתעלות ולחוש חשקת התורה, אדם אחר מבקש כי יפתחו לו שערי חכמה, פלוני זקוק לתוספת בפרנסה ואלמוני מתמודד עם מחלה נוראית. עכשיו מגיע הרגע הגורלי:

בראש השנה העולם מתאפס, מתאפס! העולם למעשה נברא מחדש! כל קושי שבעולם יכול להיעלם, להתהפך, בזכות זעקה ותחנון אמיתי הבוקע מחדרי לב! הבה ננצל את ההזדמנות המרגשת הזו לספר לאבינו שבשמים מה אנו רוצים לשנות בחיינו בשנה הקרובה, ובורא עולם, אב רחום וחנון, יגזור את צרות העבר לגזרים ויזכה את כולנו בשנה פורחת ומאושרת, שמחה ומבורכת!

האשה האזינה בקשב רב להפטרה, ולפתע שמעה את ההתמודדות שלה מסופרת ברמה... ההמתנה הארוכה, שברון הלב, האכזבות הרבות... בעל הקורא שורר ברגש, ולפתע - החל קול בכי חרישי עולה בעזרת הנשים, מלווה את הקריאה כמנגינה חרישית: 'וְהָיָה מֵרַת נֶפֶשׁ וְתַפְלָל... וְכָכָה תִּבְקָה...' - - -

כאן פרצה האשה בבכי. נחילי דמעות שטפו את עיניה, קול התייפחויותיה הלך ועלה, עד שדמעות נקוו גם בעיני סובביה. בעל הקורא המשיך: 'אם רָאָה תִּרְאָה בְּעֵינֵי אִמְתָּךְ וּבְכַתְּפֵי וְלֹא תִשְׁפַּח אֶת אִמְתָּךְ וְנִתְּתָה לְאִמְתָּךְ זָרַע אֲנָשִׁים...' - - -

עכשיו כבר בכתה האשה בכי טהור ומלא, בסערת נפש שאין לתאר. ברגעי הקריאה הללו, חשה כי סיפור חייה עולה עכשיו, וכמו שגורל חנה הוכרע בראש השנה, גם היא יכולה להיפקד עכשיו ממש. באותם רגעים, ננסכה בה האמונה החזקה כי הסיכויים הטבעיים עד עתה אינם משנים וקובעים, מה שיכריע ויקבע מכאן ולהבא הוא רק מה שייקבע ביום ראש השנה, וביום הזה צריך לנקוש על שערי שמים בעקשנות, ולא להפסיק לבקש!

"גם כאן הסתיימו הנסיונות במפח נפש קודע לב... המומחים הגדולים בעולם אמרו שאין סיכוי..."

כי כמו שחנה נפקדה בראש השנה, וכמו שאימותינו שרה ורחל נפקדו בראש השנה - כל אחד יכול! אם עד ראש השנה היתה לילד בעיה רגשית, אם חשבון הבנק סבל ממינוס מתמשך, אם עד עכשיו לא הצלחנו בלימוד - כל זה לא בהכרח יימשך, כי בראש השנה העולם מתחיל מחדש, ויכול להשתנות מהקצה אל הקצה!

במוצאי ראש השנה, נפרדה האשה ממארחיה בתודה, כשעיניה עדיין לחות ומצפות, ומבטיחה לעדכן. מכאן ואילך, לא עשתה דבר בנידון, לא התייעצויות, לא התרוצצויות, כלום. האמת שלא היתה צריכה - - -

בתחילת חודש תמוז(!), של אותה שנה, צלצל הטלפון בביתו של הרב שטיין. הרב לא הצליח לשמוע אף דיבור, רק קולות בכי, מעורבים זה בזה. אותו בכי מרגש ומצפה מראש השנה, שהפך לבכי מאושר ומודה, המתמוז בקול בכיו של תינוק רך!

כתשעה חודשים מראש השנה, נפקדה האשה. מחוץ לדרך הטבע, בלי שום הסתברות רפואית, נגד כל הערכה ראשונית. כי כל ההערכות האלה היו נכונות, אבל רק עד ראש השנה. בראש השנה כל ההערכות נפתחות מחדש, וכל אחד יכול לזכות, נגד כל הסיכויים!

הסיפור הלא ייאמן הבא, סיפור בעדות מרטיטת לב מהיכרותו האישית, מגיד המישרים הנודע הגאון רבי מנחם שטיין שליט"א. זה דבר המעשה:

בביתו של הרב שטיין בפתח תקוה, התגוררה במשך מספר שנים נערה אחת, שתלאות החיים ובית משפחתה השבור - הביאו אותה לחפש קורת גג נעימה לראשה, והיא בחרה בבית משפחת שטיין. בני המשפחה קירבו אותה ודאגו לה, ובהגיע זמנה - היו שותפים פעילים בשמחת נישואיה, והקמת ביתה החדש בעיר מרוחקת.

במשך השנים, נשמר קשר טוב אך לא רציף עם אותה נערה שהפכה לאשה. הם ידעו כי היא מרוצה בביתה החדש ובעבודתה החדשה, והבינו גם כי היא מתמודדת עם קושי לזכות בילדים משלה. מרחוק, המשיכו להתעניין בנימוס בלי לגרום למבוכה, והבינו כי השנים חולפות עוברות, אך ההמתנה נמשכת ונמשכת, והילדים מבוששים מלבוא ולשמח את הזוג הצעיר...

לימים, נודע גם כי שהתה במשך תקופה מסויימת בחו"ל, מנסה כל דרך טיפול אפשיטת כדי להביא לישועתה. אך גם כאן הסתיימו הנסיונות במפח נפש קודע לב, והיא שבה לארץ מאוכזבת וכאובה כפי שיצאה ועוד יותר - הן הרופאים, המומחים הגדולים בעולם, ריפו את ידיה, אמרו בעצמם שאין סיכוי...

היה זה אחרי שמונה שנות המתנה מייגעת, שכל יום וכל לילה היא עסוקה רק בדבר אחד - בתקוה לזכות בילדים מבורכים. שמונה שנות ההמתנה הארוכות הביאו אותה להתקשר אל הרב שטיין, לשפוך את כל ליבה וכאבה, ולבקש להיות מוזמנת לחוג את ראש השנה בעיר פתח תקוה, כדי שתוכל להתרומם ולהתרגש בתפילות החג כראוי בתפילת ישיבתית בווערת - - -

מובן כי היא הזמנה על אתר, ובבוקרו של יום ראש השנה התייצבה האשה בעזרת הנשים שבישיבת 'אור ישראל' בפ"ת, כשעיניה כבר לחות מדמעות. 'היום, זה היום!' - הזכירה לעצמה, 'עכשיו הזמן לפעול!'

היכל הישיבה כבר היה מלא מפנה לפה, והאווירה בו היתה רצינית ומרוממת. כל אחד היה מרוכז במחזור, עטוף בטליתו, עיניו עצומות בדבקות. התפילה החלה ונמשכה בהתרגשות רבה, וכבר הגיעו לקריאת התורה, ואחר כך להפטרה, אז החל בעל הקורא לקרוא ברגש רב את הפטרת חנה, הנקראת ביום הראשון של ראש השנה, המספרת את סיפורה של חנה אשת אלקנה, שציפתה לילדים במשך שנים ארוכות, וזכתה להיפקד בראש השנה.

התרה מיוחדת, ולכן ישאל תלמיד חכם או מורה הוראה על נדר שנדר איך עושים עליו (התרה).

1. אע"פ שראש השנה הוא יום הדין וצריך לפחד, מכל מקום כתב מרן השולחן ערוך שמכבסין ומסתפרין בערב ראש השנה, כדי להראות שאנו בטוחים בחסדי ה' יתברך שיוציא משפטנו לחיים טובים ולשלום, וכתב מרן החיד"א שמצד אחד יהיה האדם מלא יראה מפחד ה' והדר גאוננו, ומצד שני יהיה האדם שמח ושקט ובטוח כי ה' יתברך מלך מוחל וסולח.

2. מנהג יפה לטבול במקווה טהרה בערב ראש השנה, ועדיף ללכת למקווה מתחילת שעה חמישית של היום, ולא יברך על טבילה זו, ומי שאינו יכול ללכת למקווה טהרה לטבול מחמת איזה סיבה נכון שישפוך על גופו כשתים עשרה וחצי ליטר מים, ואפשר לעשות כן על ידי מקלחת שיעמוד תחת המקלחת והברז יהיה פתוח ויפלו עליו מים ויעמוד כך עד שישער בדעתו שנספכו עליו כשתים עשרה וחצי ליטר, ואין הבדל בזה בין מים חמים למים קרים.

3. כתב הרמ"א שנוהגים ללכת לבית קברות בערב ראש השנה ולהרבות בתחינות ובקשות אצל קברי הצדיקים ונותנים שם צדקה לעניים, והטעם משום שבית קברות הוא מקום מנוחת הצדיקים והוא מקום קדוש וטהור והתפילה שם מתקבלת יותר, ויתן צדקה קודם שיבקש הבקשות, וכשהולך לבקש בבית הקברות לא יתפלל אל המת שהוא יעשה את בקשתו ותפילתו כיוון שזה איסור "דורש אל המתים" אלא יבקש מה' יתברך שיתן לו רחמים בזכות הצדיקים שוכני עפר, וכן יכול לבקש מצדיק שיתפלל עליו לפני ה' יתברך ויהיה מליץ יושר עליו.

4. כתוב בספר סגולות ישראל שיש לקנות סכין חדש בערב ראש השנה וישחז את הסכין וזה מסוגל לפרנסה לכל השנה.

5. כדאי לעשות בערב ראש השנה פדיון נפש שבכוחו לבטל מעל האדם גזירות רעות עשרות שנים עורך ראש הישיבה הרב דניאל זר פדיון נפש בכל שבוע על פי הקבלה עם כוונות מיוחדות. ידוע בספרי הקבלה אחד התיקונים הגדולים ביותר לבטל מהאדם את הגזרות ולפתוח את המזל שלו לבריאות, לרפואה, ולהצלחה זה פדיון נפש. וסגולה עצומה לשנה טובה ומבורכת לעשות פדיון נפש בערב ראש השנה ובערב יום כיפור, שבימים אלו דנים את האדם על כל השנה אם יהיה בריא או ח"ו להפך, אם יצליח בעסקיו או לא, וצריך להשתדל על כך מאד.

הלכות ערב ראש השנה

א. יש נוהגים להתענות בערב ראש השנה שנמחלים בתענית זו שליש מהעונות, והוא על פי המדרש תנחומא שדורש "ולקחתם לכם ביום הראשון" ראשון לחשבון עונות, משל לעיר שהיתה חייבת חוב גדול למלך המלך ולא רצו לשלם, ויום אחד בא המלך לאותה עיר בצבא גדול, וכשקרב לעיר יצאו לפניו גדולי העיר והתחננו לפניו שימחל להם על החוב ויעשה עמהן חסד שכן אין בידם כסף לפרוע את החוב, והמלך אמר שהוא מוותר על שליש, וכשהתקרב עוד לעיר יצאו לפניו אנשי העיר הבינונים והתחננו לפניו שימחל להם על החוב, והמלך ויתר להם על עוד שליש, וכשהגיע לעיר יצאו לפניו כל הילדים והנשים והתחננו לפניו שיוותר להם על החוב ויתר להם על עוד שליש ובכך ויתר על כל החוב.

והמשל הוא לה' יתברך שעם ישראל נתחייבו בעונותיהם כל השנה, ולכן בערב ראש השנה מתענים הגדולים ומוותר שליש, ובעשרת ימי תשובה מתענים הבינונים ומוותר על עוד שליש, וביום הכיפורים כולם צמים ובכך מוותר להם על כל העונות, ובמוצאי יום כיפור עוסקים כולם בבניית הסוכה ובקניית ארבעת המינים, ולכן קורא את יום טוב הראשון "ראשון לחשבון עונות".

ב. מי שרוצה להתענות בערב ראש השנה כדאי שיקבל את הצום בתפילת המנחה ביום הקודם, ואם שכח יכול להתענות כיון וצום זה הוא מנהג מקובל.

ג. אם רוצה לקום בעוד לילה לאכול ולשתות לפני עלות השחר (שאו מתחיל הצום) כדי שיוכל לצום, לכתחילה יעשה תנאי לפני שהולך לישון שאם יקום באמצע הלילה שירצה לאכול ולשתות, וכל זה על פי הפשט אבל לפי הזוהר הקדוש אסור לאכול אם ישן שינת קבע על מיטתו עד שיתפלל תפילת שחרית, ולכן טוב להחמיר להימנע מאכילה אם הלך לישון שנת קבע על מיטתו, מ"מ גם לפי הזוהר יכול לשתות (ע"י תנאי) אם התעורר קודם עלות השחר.

ד. אין אמרים וידוי ונפילת אפים בתפילת שחרית בערב ראש השנה וכ"ש שלא אומרים בתפילת המנחה.

ה. נוהגים לעשות התרת נדרים בערב ראש השנה כדי להינצל מעונש נדרים שנדר בכל ימות השנה (אולם הדבר ברור שאין התרת נדרים זו מתירה כל נדר שנדר בכל ימות השנה, ויש הרבה נדרים שצריכים

על שרטון, ויש מקום לדאגה לשלומנו הרוחני והנפשי של הילד, גם אם הילד אינו משיב מלחמה בצורה גלויה, אין זה אומר שהוא מקבל עליו את דין ההורים ושהוא לא מזיק לו; זה רק אומר שהוא מרגיש עצמו חלש מכדי להתגונן ולעמוד עמם במאבק, בהשפעת ההתקפות והבעות הזעם נגדו, הוא עלול לפתח רגשי נחיתות וינמיך את רוממות רוחו עד לאפסי אפסים. רבים מילדים אלו, יצאו מבית הוריהם ויגיעו לישיבות, כשהם אדישים לסביבתם ובעלי פרופיל התנהגותי נמוך. הם לא יזומו שום התנהגות חיובית וימשיכו לחוש מוכים, מובסים ומושפלים, ואין בתיאור זה משום גזומה!

ההורים שיראו את הילד מתדרדר, לא יבינו כי הם במלחמתם הפסידו לא רק את הקרב אלא את המערכה כולה. הם עלולים לחשוב, כי זהו המשך ישיר להתנהגות הרעה של הילד (שזכורו בגין אי הבנתה החלו את מאבקם באמצעי דיכוי וכפיה) ולא יקשרו בדעתם את התנהגות הילד לצורת ה"חינוך" שהם נוקטים בו.

איך שלא יהיה המצב- בין אם ההתפתחות הן כה דרמטיות או פחות מכך- אין זה חינוך כי אם מלחמה. מה שמניע את ההורים אינו חינוך הילד בצורתו הקלאסית, כי אם התשוקה ללמדו לקח ולהזכיר לו "עם מי הוא התחיל". וכבר מילתנו אמורה:

ילדים אינם אויבים, וחינוכם אינו נעשה בסגנון "בתחבולות תעשה לך מלחמה"!!!

נכון שקשה להישאר אדישים מול התנהגות ילד שאינו מצייח לאשר אומרים לו ואינו משיב את רצון הוריו בהתמדתו, בהקשבתו ובציוניו במבחינים. אך מי אמר שעלינו להישאר אדישים? מאדישות ועד מלחמה חסרת פשרות, קיים מרווח רב אשר בו ניתן להורים לפעול, והם אף צריכים לפעול בו. אבל עליהם לזכור בכל מקרה, שבמקום להלחם מתוך כעס בילד, יש צורך לחנכו מתוך סבלנות ואהבה; להסביר לו כי אין אנו מצפים ממנו את אשר הוא לא יכול; לדרבנו להשקיע "קצת יותר", ולתת לו כלים מעשיים כיצד להתמודד עם קשיים.

למאמרים נוספים של הרב אהרן פרידמן
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

חינוך ילדים הרב אהרן פרידמן

נבין ולא נכעס

כאשר נביט על ילדינו כמות שהם ונבין כי הם אינם "רעים" אלא שפשוט נדרש אורך זמן כדי שילמדו איך לשלוט בעצמם ולרסן את דחפיהם, יקל עלינו גם לא לכעוס כשנראה אותם סוטים מעט ממסלול החלומות שלנו. תהיה לנו גם יותר סבלנות לחנך אותם בקצב שלהם ועל פי דרכם, עד שבסופו של תהליך נוכל לקוות ש"גם כי יזקין לא יסור ממנה".

אם נחקור מעט ונתחקה אחר שרשיו של הכעס שהורים מפנים כלפי ילדיהם, נגלה, כי ברוב המקרים הגורם האמיתי לכעס אינו דוקא התנהגות ספציפית זו או אחרת. הכעס מבטא את התסכול המצטבר שלנו, מן העובדה שהילד מתגלה בעינינו כטיפוס "רע" וקשה. כשאנו עוקבים אחר התפתחותו הרוחנית של הילד, ומגלים שהוא אינו מקשיב די הצורך בביתה ומקבל במבחינים ציון נמוך, או כשאנו רואים את הילד "הולם" בתפילה ולא מניע את שפתיו הדוממות, אנו נוטים להתעצבן. זאת, מפני שהילד אינו מגשים את שאיפותינו המיידיות, ולא מתאים עצמו לקצב שאנו ציפינו לו.

מרגע שהגיעו הורים למסקנה שילדם הוא "ילד רע", הם משנים את כל גישתם לחינוך, ומבלי לשים לב, הם נגררים ל"מלחמה" נגד הילד, הכוללת מאבק אישי וכוחני נגדו וכויותיו. לרוב, הילד אינו מבין- ובצדק רב- את סיבת המלחמה שהוכרזה עליו, ומתוך הקושי להבין את ההורים, הם בסך הכל מדרבינים אותו להשיב מלחמה שערה ולהדוף בתוקפנות את ההתקפות נגדו. וכשמגיעים לשלב זה, הרי שכל תהליך החינוך עלה

פרשת שבוע הרב אליהו רוסתמי

פרשת נצבים

"לעברך בברית ה' אלקיך ובאלתו, אשר ה' אלקיך כורת עמך היום", אומר משה רבינו לעם ישראל, אתם נכנסים לברית של ערבות הדדית, למען הקים אותך היום לו לעם וכו', כדי להיות עם אחד צריך ערבות, כל ישראל ערבים זה לזה.

שואל אור החיים הקדוש, למה צריך לסבך את העסק, למה אני צריך להיות ערב על השכן שלי, עדיף שכל אחד יהיה דתי ואחראי לעצמו, ומה איכפת לי מה השכן עושה בשבת, העיקר שאני שומר שבת.

אומר משה רבינו, "אין מצב, חייבים ערבות הדדית". האם מומלץ להיות ערב בהלוואת כספים. שלמה המלך ממליץ שלא לחתום ערבות לשום אדם בעולם.

בא אלי אדם ואומר "כבוד הרב, אני רוצה לפתוח מכלת בשכונה, פיטרו אותי מהעבודה וקיבלתי פיצויים וחסר לי עוד מאה אלף ש"ח, הלכתי לבנק לקבל הלוואה, ולא מוכנים לתת לי בלי ערב, ומנהל הבנק מכיר אותך כבוד הרב, ואמר לי, תגיד לרב שאם הוא יחתום לך ערבות אני אתן לך מאה אלף ש"ח".

הרב בטוב לבו חתם לו ערבות, והאיש הזה לקח את הכסף מהבנק, חצה את הכביש ונכנס לקאזינו, אתה

רגע חושבים

הרב יוחאי אוהיון

אפילו רשע בוטח בה'

כפי שכתבנו במאמרים הקודמים, אפילו רשע שבוטח בה' הקב"ה מצילו. אומנם, יש רשע ויש רשע, יש רשע הממרה את פי ה' וכלשון החובות הלבבות שער הבטחון (פרק ג' הקדמה רביעית) וזה לכלי עלמא, בטחונו בה' הוא כסילות, וכלשונו של החובות הלבבות שם. שכן לא יתכן שהאדם בא בעודנו ממרה את פי ה' ללא חרטה, וללא בושה, ואומר בפני בוראו בך בטחתי הושיעני...!

ועוד, אחד שכזה לא יתכן שבמציאות שיבטח בבורא בלב שלם, מנין לאחד שכזה השגה כזו?!

אולם רשע, שעדין אמנם פשעיו בידיו, אולם הנו מלא חרטה, משתדל ומשתוקק לשוב מפשעיו, ובה בושה לפני ה' מתוך אמונתו התמימה, ואומר רבונו של עולם, ידעתי חטאתי ופשעתי, ידעתי שאין מגיע לי מאומה, ובבשת פנים בא אני לפניך. כי על רחמיך האינסופיים בטחתי, ועל אריכות אפך שהנך מאריך לרשעים בטחתי ולכן אנא הושיעני, זהו שנאמר עליו: "אפלו רשע ובטח בה' חסד יסובבנו" וזה לכלי עלמא, ואין מחלקת בין כל אלו שדברו בנושא זה.

עוד מענה לשאלה היאך נצטוונו על הבטחון בה', והבטחנו שעל ידי הבטחון בו יסובבנו ה' בחסד, והלא אין הדבר תלוי אלא בתשובה שנתקן מעשינו, וכל זמן שלא נשוב לה' מה יועיל בטחונו בו, התשובה לכך.

זו עצת ה' המחממת להביאנו ליראה ולתשובה, והוא דוקא בכך שצונו לבטח בו. ונראה זאת בדרך המחשה.

פועל העובד אצל מעביד, ותחושתו היא: כאן הוא המקור היחיד לפרנסת... אין לי משהו אחר... אם יפטר אותי ממקום עבודה זה, הרי שאני ובני ביתי נגיע לפת לחם... בודאי שפועל זה שחי בתחושה שכזו יהיה זהיר מאד שלא יעשה טעויות בעבודה, יהיה זהיר כמה שיותר לצית להוראות מעבידו, ואם יקרה ויעשה טעות, יתנצל, יכנע, ויבטיח שלא ישנה בטעותו.

אולם אם פועל זה נתודע לעבודה אחרת, מעביד אחר, נוח, מאיר פנים, עבודה נוחה יותר עם תנאים טובים יותר, אלא שבינתיים ממשיך הוא בעבודתו הקודמת, בודאי שמעתה כבר לא יתורפס כל כך לפני מעבידו, ואם מעבידו ידבר אליו בסגנון מעליב, יקום עליו וימחה על כבודו, ומדוע? התשובה פשוטה.

כל זמן שהבטחון והתלות שלו היה במעבידו הראשון, היה כמו כן ירא ממנו, ומעתה שבטחונו סר ממעבידו זה, והוא מכיון שעניו על מעביד אחר, כמו כן סרה היראה ממנו.

כן הוא לגבי הבורא, ככל שהאדם ישים מבטחו בבוראו בלבד, וישנו, יעמיק, יכיר בהכרה ברורה שחיי, חיי בני ביתו תלויים אך ורק בבורא, זה יביאנו לירא ממנו כדי שלא יישנו ולא יעזבונו, אולם כאשר הבטחון בה' חלש, כהה מטשטש, והאדם חש כח עצמי בעצמו, בשכלו, בגבורתו, כמו כן תסור ריאת ה' ממנו. כך שהבטחון מביא לתשובה, שכן גם אם יחטא האדם לבוראו, אם בטחונו בו חזק, יתרפס יכנע ויתנצל על חטאיו, שכן יודע הוא שחיי תלויים בבורא בלבד. ואם כן אין סתירה בין התשובה לבטחון, טעות לשאל אם בדרך בטחון בה' האדם מסובב בחסדי ה' אם כן "תשובה מה תהא עליה" אדרבא, בטחונו בה' יביאהו ליראה, לתשובה, לבושה מה', להכנע, ולהכיר לו טובה.

לחוי? תעצום עיניים!

מחווה בידו ואומר אם אתה רוצה להיות רגוע תעשה כמוני, " מה מה מה לעשות?" מפטיר הטרמפיסט בקול רועד, "אח שלי! תעצום את העיניים" והרכב שועט הלאה.

עצימת העיניים הפסד מוחלט, אבל מה כן לעשות להגיד תתחזק תתגבר זה הכי קל, ועל כן נצייד את קוראינו במתנה נפלאה מבית מדרשו של הבעש"ט הקדוש וכך הרב אומר... בכל אחד מאתנו יש בחינת "קרבה אל נפשי גאלה" (תהילים סט, יט) להתקרב באיזה בחינה לדרגת גאולה אישית. לקנות בה מימד מסוים של כיבוש היצר, בברכות, תפילה, מצוות, שיעורי תורה. ולו יהיה הדבר הקטן ביותר. להפוך את הקבלה לדרך חיים לדבר שבשגרה ובצורה פרטית יותר השבוע עד היום הגדול בעזרתו יתברך נשמור את פינו מלשון הרע ודבורים אסורים ועל ידי כן נקנה בזה גאולה אישית.

הקב"ה מישיר מבטו לעם הנבחר ופונה לכל אחד ואומר בן שלי יקר "העידותי בכם היום את השמים ואת הארץ" תלמד מהם להיות מוכרח וטבעי כמותכם "ובחרת בחיים תבחר בחיים רגועים שלווים וערכיים, חיים שאני קובע בלבך משכן ביחידת דיור שאתה ואת בניתם לכבודי בעשר אצבעות, חיים של כיסופין וכמיהה אלי, בניי חביבי שבוע הבא ביום שבת אני עורך לכם משפט, אנא מכם שובו אלי כי אני כל כך רוצה לשוב אליכם.

הרב יוחאי אוהיון מרצה באתר ושיבת אור דוד להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

ברשותכם נעין בפסוקי הפרשה, "אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלוהיכם, ראשיכם שביטים זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל. טפיהם נשיכם וגרך אשר בקרב מחניך, מחוטב עציך עד שואב מימן לעברך בברית ה' אלקיך ובאלתו, אשר ה' אלוהיך כורת עמך היום" (דברים כט ט-י) בפסוקים אלו יש רמז חזק מאוד לראש השנה, כמו שאומרים בפיוט לראש השנה "ובפחד לפניך נצבים". המילה היום רומזת לראש השנה היום המיוחד "היום הרת עולם".

אם אדם לא יתעורר לפני ראש השנה מתי יתעורר? אם ייעור משנתו אחר שדנו אותו יבכה ויצעק, נאמר לו אדוני המשחק נגמר! אין אפשרות לשנות את גזר הדין.

יום שני שעה לפני חצות, יהודה מחכה לרכב שייקח אותו למחוז חפצו, חריקה נשמעת רכב ספורט, אגוז לחץ וכו' את שגלויים לנו כבר אמרנום שאם באנו לפרטם (יכלה הזמן והמה לא יכלו) עוצר סמוך אליו, החלון נפתח "לרמת גן?" יהודה מהנהן בראשו... "עלה כבר אין זמן", עולה והלב דופק, שניות ספורות מחוג המהירות מטפס לכיוון מעלה, והטרמפיסט גם הוא מרים עיניו כלפי מעלה 'אדון הסליחות רוכב ערבות חטאנו לפניך רחם עלינו'... 160 170 190 הרכב רועד, והוא דומם, מאובן, פניו הלביונה הנהג מביט במראה וקורא "צדיק מה אתה לחוי? תירגע, אולי אתה צריך לשנות את התזונה ת'יודע, לחם שיפון עם 30% קש זה מרגיע את הגוף והנפש בדוק ולא מנוסה" הלה משיב עם האצבע כאומר – תראה את המהירות, הנהג בתנועת ביטול

רוצים שנה טובה ומבורכת?

בכל ערב ראש השנה עורך הרה"ג דניאל זר שליט"א

פדיון נפש לשנה טובה ומבורכת!

בכה הפדיון לבטל גזרות רעות ולהשפיע על האדם

ישועות גדולות!

